

(Brouhaha)

► **M. Jeannot Krecké**, *Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur*.- Mir sinn an engem Ëmfeld hei,...

► **M. le Président**.- Ech géif lech wierklech bieden, elo emol nozelauschteren!

► **M. Jeannot Krecké**, *Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur*.- ...wou am Ausland quasi ausschliesslech...

► **M. Ben Fayot** (*LSAP*).- Här President, ech wollt froen, wat den Här Bettel gär mat mir unzefänken hätt?

(Hilarité)

Den Här Bettel ass déi ganzen Zäit amgaangen, hei Zwëscheriff ze maachen. Den Här Bettel soll mer emol soen, wat e gären hätt.

► **M. Xavier Bettel** (*DP*).- Ma, Här Fayot, et ass och interessant, emol Är Meenung ze héieren.

► **M. Ben Fayot** (*LSAP*).- En ass jo schlussendlech...

(Brouhaha général)

► **M. le Président**.- Ech bieden lech, Är Diskussioun virun der Dier ze féieren an net hei am Plenarsall!

► **M. Xavier Bettel** (*DP*).- Hie seet jo hei an der Chamber, e seet neen um Knuedler! Et wier interessant, ze wëssen, wat dertëschent geschitt ass.

(Brouhaha général)

► **M. le Président**.- Sou, den Här Bettel an den Här Fayot lauschteren elo emol dem Här Krecké no!

(Brouhaha général)

► **M. Jeannot Krecké**, *Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur*.- Ech soen lech Merci, Här President. Ech wollt nach eng Kéier drop hiweisen, dass mir hei zu Lëtzebuerg eppes fäerdeg bruecht hunn... Här Hoffmann, ganz e bëssen Unerkennung misst een dozou trotzdeem deene Leit ginn, déi am Conseil sinn, an och der Direktioun vun der Post, dass mer dräi Métieren nach zesummegehalen hunn, dass mer een eenzelnen Aktionär hunn, an zwar en öffentlechen. Jo, et huet keen anere méi hei an Europa déi do Situatioun! Punkt, fäerdeg!

Bon, dass dat lech schwéierfält, fir dat unzëerkennen, dat gestinn ech och nach gären an, well et net Är Meenung ass, mä loosse mer eis awer an eppes kloer sinn: Wann dat net esou ass, wéi et bei eis ass, da mussen mir eis ganz liicht upassen. Dat probéiere mir net doduerch, dass mer d'Post opsplécken, net doduerch, dass mer friem Aktionären eranhuelen. Dat hu mer alles net gemaach! Mir hunn déi dräi Métieren zesummegehalen.

Mä mir mussen eng Rei Adaptatiounen maachen, soss packe mer et definitiv net. Dat do ass eng vun deenen. D'Personalvertrieeder am Conseil hunn och eng Rei Konditiounen gestallt a waren doropshin d'accord mat där do Virgehensweis, well se gemierkt hunn, dat Ëmfeld, wat mir hei hunn, ass e ganz anert ginn, a mir mussen eis trotzdeem esou drop astellen, dass mer kënne reagéieren.

A fir just ze behaupten, dass déi Situatioun virun eng ganz glécklech war, do hunn ech déck Zweifelen. Net méi spéit wéi e Méindeg - oder en Dënschdeg war et - hu mer zu Miersch en neie Postbüro opgemaach. De Buergermeeschter war glécklech driwwer, kënne ze soen: „Endlech brauche mir fir an e LUXGSMs-Buttek net méi op Ettelbréck ze goen!”

Doduerch, dass mer alles op enger Plaz hunn, doduerch, dass mer alles op enger Plaz ubidden, doduerch, dass mer och probéieren, eben och um Niveau vum Personal d'Leit, déi zesummeschaffen, och zesummenzebréngen, huet mengen ech, d'Post staark un Effikassitéit gewonnen. An an där doter Fro, mengen ech - et kann een iwwer alles diskutéieren -, mä do ass hei zesumme mat de Personalvertrieeder probéiert ginn, Léisungen ze fannen, déi anstänneg sinn.

Ech wëll lech soen, dat ass bis elo an der Post all Kéiers geschitt. Dass den Iwwergang net ëmmer einfach war, hu mer gesi bei deem leschte Punkt, deem Der évoquéiert hutt. Mä Dir hätt sollen an d'Kommissioun kommen. Dat huet net méi esou ausgesinn, wéi Dir dat duergeluecht hutt, wann Der héieren hätt d'Explikatiounen, déi mer dozou ginn hunn.

(Interruption)

An d'Effizienz, géif ech och soen, Här President, hunn ech nach net festgestallt, dass déi um Fonctionnairesstatut hänkt. Et deet mer leed, dat hunn ech nach net festgestallt! Dat Eenzezt, wat ech feststellen, dat ass effektiv: Wa Leit gutt ausgebilt sinn, wa se eng anstänneg Plaz hunn, wa se anstänneg bezuelt sinn, da

kann Effizienz sinn. Et ass net un engem Statut, wou ech d'Effizienz bis elo gesinn hunn. Deen Ënnerscheed hunn ech bis elo nach net festgestallt. A wann Dir dee festgestallt hutt, da gesitt Dir eppes, wat ech net gesinn!

Ech ka just feststellen, dass vill Leit hei am Land net Fonctionnaire sinn an eng exzellent Aarbecht maache par ailleurs. An et ass eng Saach vun enger anstänneger, gutt ofgesécherter Aarbechtsplaz, anstänneg bezuelt, an eng gutt Formatioun, déi gefrot ass, an déi ass an deem Beräich, wou hei geschafft gëtt, de Fall. Dat si jonk Leit zum Deel, jonk Leit, déi an engem Beräich musse schaffen, wou nei Technologieuerderungen u si gestallt ginn. Hei sinn och eeler Kollegen. Am Moment vollzitt sech dee Wiessel do ouni iergende Problem. An duerfir sinn ech frou, dass, mat enger Ausnahme, awer de Gros vun de Leit d'accord ass, déi Situatioun, esou wéi mer se elo lues a lues verännert hunn, ze begleeten.

Hei geet et jo schlussendlech just drëm, ze verënnern, dass mer an enger Form vun Illegalitéit sinn, an d'Postdirektioun huet den Engagement bei dem Conseil geholl vis-à-vis vun de Personalvertrieeder, dass dat op eng anstänneg Aart a Weis geschitt. Dat ass och elo de Fall. Dir hutt keng Kloen doriwwer héieren. An duerfir soen ech all deene Merci, déi dee Projet hei ënnerstëtzen.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Wirtschaftsminister. Domadder wär d'Diskussioun ofgeschloss a mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6271 ass ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen, géint 1 Nee-Stëmm.

Ont voté oui: *Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrigh-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Jean-Paul Schaaf), MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Lucien Thiel, Robert Weber (par M. Marc Lies), Lucien Weiler (par M. Lucien Thiel), Raymond Weydert et Michel Wolter;*

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Fayot), Mme Claudia Dall'Agnol (par M. Roger Negri), M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Scheuer), MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par Mme Lydia Mutsch), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Fernand Diederich);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helminger (par M. Fernand Etgen), Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Félix Braz), François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

A voté non: *M. André Hoffmann.*

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Mir kommen dann elo zum Projet de loi 5816 iwwert d'Konkurrenz. Och hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. Hei hu sech ageschriwwen: déi Häre Gloden, Bauler, Kox, Henckes an Hoffmann. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Claude Haagen. Här Haagen, Dir hutt d'Wuert.

3. 5816 - Projet de loi relative à la concurrence

Rapport de la Commission de l'Économie, du Commerce extérieur et de l'Économie solidaire

► **M. Claude Haagen** (*LSAP*), *rapporteur*.- Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den 10. Dezember 2007 huet de Wirtschaftsminister de Gesetzesprojet 5816 iwwert d'Konkurrenz am Parlament deponéiert. Am Joer 2008 gouf de Projet vun de Berufschamberen aviséiert. D'Union luxembourgeoise des consommateurs an d'ABBL hunn och een Avis iwwert de Projet de loi geschriwwen. An d'Ekonomieskommissioun hat och een Échange de vues mam President vum aktuelle Conseil de la concurrence.

Op Basis vun all deenen Avisen huet d'Ekonomieskommissioun, ouni den Avis vum Statsrot ze hunn, eng ganz Rei vun Amendementer ausgeschafft, déi déi verschidde Bemierkungen a Suggestiounen vun deenen eenzelne Beruffsorganisationen opgräfen.

De Projet de loi 5816 relative à la concurrence, iwwert dee mir haut de Mëtteg ofstëmmen, huet schonns eng relativ laang Geschicht hanner sech, notament weinst enger fundamentaler Divergence de vue tëschent dem Statsrot engersäits an der Regierung andersäits. Dës fundamental Divergenz betrëfft de Statut vum Conseil de la concurrence an déi aktuell Oppléckung vun de Konkurrenzautoritéiten an ee Conseil de la concurrence an eng Inspection de la concurrence.

Et ass scho méi wéi erstaunlech, dass de Statsrot vun Dezember 2007 bis Juli 2010, also elo, gebraucht huet - also d'lescht Joer -, fir schlussendlech een Avis ze ginn. De 16. Juli 2010 huet de Statsrot, wéi gesot, endlech den amendéierte Gesetzesprojet aviséiert. Den Avis war ganz kritesch an huet och eng ganz Rei vun Oppositions formelles enthalen.

Nom Summer 2010 huet d'Ekonomieskommissioun sech mam Avis vum Statsrot auserneege-sat an den 20. Januar 2011 eng zweet Serie vun Amendementer un de Statsrot geschéckt. D'Ekonomieskommissioun huet awer nëmmen zum Deel den Oppositions formelles vum Statsrot Rechnung gedroen. Ech kommen herno nach am Detail dorobber zrëck.

Den Avis complémentaire vum Statsrot ass de 7. Juni 2011 komm a vun der Ekonomieskommissioun den 9. Juni analyséiert ginn. D'Ekonomieskommissioun huet de Rapport parlementaire de 16. Juni vun dësem Joer ugeholl.

D'Ekonomieskommissioun huet schlussendlech nach festgestallt, dass eng Dispositioun, wat den Affichage oder d'Indicatioun vun de Präisser betrëfft, duerch d'Gesetz vum 8. Abrëll 2011 portant introduction d'un code de la consommation abrogéiert gouf.

D'Kommissioun huet déi entspriechend Textpassage dunn och am Gesetzesprojet suppriméiert an dem Statsrot dat an engem Bréif vum 22. Juni 2011 matgedeelt. Den 28. Juni 2011 huet de Statsrot dunn a sengem zweeten Avis complémentaire sech mat deem Amendement averstane gewisen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, eist Konkurrenzrecht baséiert momentan op engem Gesetz aus dem Joer 2004. Well d'Konzeptioun vum Konkurrenzrecht awer déi lescht Jore staark evoluéiert huet, si gewësse Changementen néideg. D'Gesetz vum 2004 huet zwou Konkurrenzautoritéiten an d'Liewe geruff, déi haaptsächlech als Missioun haten, d'Versteëss géint d'Konkurrenzrecht ze recherchieren an dann déi betreffen Entreprise bei nogewisenen Abusen ze bestrofen.

Am ekonomesche Fachjargon ginn dës Versteëss als „abus de position dominante” respektiv als „entente” bezeechent. Heidrënner falen zum Beispill illegal Präisofsproochen tëschent e puer Entreprises, fir sech duerch esou illegal Combinen een Avantage um Marché par rapport zu aneren Entreprises ze verschafen oder fir sech eng öffentlech Ausschreiwung ënnereneen opzedeelen. Leidtragende bei dësem Spill ass ëmmer de Konsument, well den da méi déif an d'Täsch gräife muss.

Andeems d'Gesetz vum 2004 eng Inspection de la concurrence souwéi ee Conseil de la concurrence an d'Liewe geruff huet, gouf souzesoen eng Séparation organique tëschent der Untersuchungsinstanz an der Décisionsinstanz geschaf. Ech erkläre mech kuerz: D'Aufgab vun der Inspection de la concurrence, ee Service, den an de Wirtschaftsministère agegliddert gouf, ass et, Infractiounen ze constatéieren an ze recherchieren.

Nodeems d'Enquête ofgeschloss ass, geet den Dossier weider bei de Conseil de la concurrence, eng onofhängeg administrativ Autoritéit, déi de Pouvoir de décision besëtzt. De Conseil de la concurrence analyséiert den Dossier an entscheet iwwer eventuell Strofen, déi d'Entreprises ze bezuelen hunn, wann de Conseil zur Konkusioun kouw, dass d'Entreprises illegal gehandelt hunn.

Ze bemierken ass, dass deemools opgrond vu staarken Awänn vum Statsrot dës Séparation organique agefouert gouf. De Statsrot ass deemools wéi haut der Meenung, dass just duerch esou eng Séparation organique den Artikel 6 vun der Mënscherechtskonventioun respektéiert ka ginn.

Här President, d'Hauptännerung, déi dës Gesetzesprojet virgesäit, ass ebe just, dës Séparation organique opzeléisen, andeems d'Inspection de la concurrence an de Conseil de la concurrence integréiert gëtt. An Zukunft wäert et also just nach eng eenzeg Konkurrenzautoritéit, déi „Conseil de la concurrence” genannt gëtt,

ginn, déi all Missiounen vun der Enquête bis zur Décisioun erleedegt.

D'Schafung vun enger Autorité unique huet verschidde Grënn, déi am Exposé des motifs vum Gesetzesprojet och opgeléicht ginn. Do ass vun «gaspillage de ressources, divergences de vue, blocages» an esou weider Rieds, wat drop hischleisse léisst, dass dës zwou Autoritéiten net optimal mateneen harmonéiert hunn.

Eng eenzeg Konkurrenzautoritéit schafft Synergien, dréit zur Simplification administrative bái a verbessert och d'Visibilitéit no baussen.

Doriwwer eraus muss een awer och nach erwähnen, dass déi meeschten europäesch Länner och net de Wee vun enger Séparation organique, esou wéi et de Statsrot wollt an nach ëmmer wëllt, gaange sinn. Momentan ass et just nach Lëtzebuerg, wat esou eng Séparation organique huet. Eisträich, d'Belsch an Irland hu sech op ee Modell géeneegt, wou d'Fonction d'instruction vun enger Administratioun erfëllt gëtt an de Pouvoir de décision vun engem Geriicht. An Dänemark, Finnland a Slowenien decidéiert eng Administratioun, ob eng Illegalitéit virläit oder net, an een Tribunal decidéiert iwwer eventuell Amendemen, déi ze bezuele sinn.

All déi aner 20 EU-Länner hunn déi zwou Fonctiounen enger eenzeger Administratioun uvertraut.

Dem Gesetzesprojet war och eng déif gräifend juristesche Analys bäigeluecht, déi zur Konkusioun kouw, dass eng Autorité unique „tout à fait compatible” ass mam Artikel 6 vun der Europäescher Mënscherechtskonventioun. D'Décisioun vun dëser Autoritéit ass net ze verwiesele mat engem Jugement en première instance vun engem Geriicht. Et ass eng administrativ Décisioun, déi engem Double degré de contrôle juridictionnel ënnerläit, wann eng Entreprise d'Décisioun vun der Konkurrenzautoritéit zum Beispill ufecht.

An deem Kontext wëll ech awer och nach prezisieren, dass d'Wiel, fir aus dem Conseil de la concurrence eng Autorité administrative indépendante ze maachen, och vun der héijer Kierperschaft contestéiert gëtt, ouni awer 2004 oder elo bei dësem Projet de loi eng Opposition formelle ausgedrëckt.

Här President, fir eng besser onofhängeg Prozedur innerhalb vum Conseil de la concurrence ze garantéieren, hu mir an der Ekonomieskommissioun via Amendements parlementaires eng Séparation fonctionnelle agefuerdert. D'Séparation fonctionnelle garantéiert innerhalb vum Conseil de la concurrence, dass de Pouvoir d'instruction an de Pouvoir de décision getrennt sinn. Am Kloertext bedeit dat, dass dee Member vum Conseil de la concurrence, den d'Enquête dirigéiert huet, net an der Instance décisionnelle derbái ass.

Fir dës Séparation fonctionnelle besser ze garantéieren, huet d'Ekonomieskommissioun decidéiert, de Conseil de la concurrence personell opzestocken. Nieft dem President setzt sech de Conseil de la concurrence aus dräi Conseillere, déi hir Missioun à plein-temps ausüben, zesummen. Esou huet de Conseil ee méi grouse Choix, wann et drëms geet ze decidéieren, wéi ee Conseiller wéi eng Enquêtes dirigéiert. Esou kann ee Conseiller sech och besser an deem Domän spezialiséieren.

Dernieft sief nach bemierkt, dass dem Conseil de la concurrence beim Ausübe vu senger Missiounen ee Staff vu Statsbeamten zur Verfügung steet. Dernieft kann de Conseil de la concurrence awer och op Beamten aus anere Ministère an Administratiounen temporairement zrëckgräfen. D'Fonctionnairen, déi d'Enquêtes duerchféieren, maachen dat an der Qualitéit vum Officier de police judiciaire.

Här President, niewent dësen organisationnelle Changementen gesäit de Projet de loi awer och nach eng Rei vu prozeduralen Aménagementen vir, mam Zil, d'Effikassitéit vum Conseil de la concurrence ze verbessern. Sou proposéiert de Gesetzesprojet zum Beispill, dass bei Enquêtes an Décisionsprozeduren vill manner Akten, zum Beispill am Beräich vun der Communication des griefs, mussen produzéiert ginn an hin an hier geschéckt mussen ginn, ouni dobái awer d'Rechter vun der Défense ze beschneiden. Dës prozedural Changementen sinn och am Sënn vun enger méi grousser Simplification administrative.

Dernieft erweidert de Gesetzesprojet och d'Aktiounsméiglechkeeten vum Conseil de la concurrence. Sou kann de Conseil de la concurrence an Zukunft op seng eegen Initiativ oder op Demande vum Minister hin Avisen ofginn zu alle Froen, déi a puncto Droit de la concurrence relevant sinn. Besonnesch am legislative Prozess

kënnen d'Considératione vum Conseil de la concurrence sech als nützlich erweisen.

De Conseil de la concurrence kann an Zukunft och Enquêtes de marchés a sektoriell Enquête maachen, wann en zum Beispill selwer Dysfunctionnementer op engem Marché oder an engem Secteur mierkt. Dat ka sech zum Beispill duerch eng besonnenesch staark Präisrigiditéit bemerkbar maachen.

Här President, wéi ech schonns um Ufank vu menger Ried ugedeit hunn, sinn déi ganz legislativ Aarbechte vun enger fundamentaler Divergence de vue tëschent dem Statsrot engersäits an dem Wirtschaftsministère an der Ekonomieskommissioun anerersäits geprägt. Eng ganz Rei vu Kritiken an Opposition-formellen, déi de Statsrot gemaach huet, sinn awer och an de Projet de loi agefloss. Anerer bleiwen awer bestoen, sou datt mir risikéieren, datt de Statsrot seng Dispens zum zweete Vote net wäert accordéieren a mir de Projet de loi am Hierscht nach eng Kéier stëmme mussen.

Bei deenen Opposition-formellen handelt et sech engersäits ëm de Règlement interne vum Conseil de la concurrence, wou de Statsrot fuerdert, datt esou e Règlement interne vun engem Règlement grand-ducal sanktionéiert muss ginn. D'Ekonomieskommissioun ass awer net där Meenung. Am bestehende Gesetz vun 2004 geet och schonns vun engem Règlement interne Rieds, wat also elo scho besteet a wou de Statsrot 2004 keng Opposition formelle gemaach hat.

Iwwregens steet d'Notioun vum interne Règlement och an anere Gesetzestexten an et ass eng geleefeg administrativ Uwendung, wéi zum Beispill bei der CSSF, beim ILR, dem Commissariat aux assurances a souguer bei der Cour constitutionnelle.

D'Ekonomieskommissioun gëtt dem Statsrot awer Recht, datt esou ee Règlement interne op kee Fall dierf d'Rechter vun de betraffene Parteien aschränken.

Eng aner Opposition formelle betrëfft d'OPJen, d'Kompetenze vun de Beamten, déi fir de Conseil de la concurrence d'Enquête maachen. De Statsrot fuerdert hei eng speziell Formation fir déi betreffend Beamten. D'Ekonomieskommissioun deelt d'Appréciation vum Statsrot, wat d'Wichtigkeet vun esou enger Formation ugeet, mä wollt awer net mat deem Gesetz eng nei Kategorie vun OPJen aféieren.

Aus Kohärenzgrënn fuerdert d'Ekonomieskommissioun d'Regierung op, eng transversal Lösung auszeschaffen, wat d'Formation vun deene Beamte betrëfft, déi d'Qualité vum Officier de police judiciaire hunn, mä déi net zum Corps selwer vun der Police judiciaire gehéieren.

Här President, zum Schluss erlaabt mer nach, e puer allgemeng Iwwerleeungen zum Konkurrenzrecht ze maachen. D'Konkurrenzrecht ass indispensable fir all Ekonomie, well d'Violation vum Droit de la concurrence ass en heftege Coup géint all Ekonomie. Ech denken do och zum Beispill un öffentlech Ausschreibungen, wou de Conseil de la concurrence zur Iwwerwaachung vun der Uwendung vu Steiergelder bäidréit.

Et soll een och drun denken, datt de Contrôle vun der Konkurrenz, vum Marché schlussendlech eng Protektion vun de Betriber an och schlussendlech vum Verbraucher mat sech bréngt.

Wa mir no deemem Vote och elo déi reell Konkurrenz hei um Pabeier hunn, sou muss mer se och an der Praxis kréien. No der Mise en place 2004 vum Konkurrenzgremium, wat och eng bestëmmten Zäit brauch, fir ze funktionéieren, kann ee feststellen, datt d'Envergue vun den Affären, d'Zuel vun den Affären an och d'Komplexitéit vun den Affären ëmmer méi zouhélt.

Dëse Gesetzesprojet erlaabt et dem Conseil de la concurrence, sech esou ze organiséieren, datt seng Aarbecht méi effikass gëtt an allen Hisiichten, bei der Sensibilisation, an der Education souwéi bei der Poursuite vun den Infractionen.

Dat gesot, ginn ech natierlech och an deemem Sënn den Accord vun der LSAP-Fraktion zu deemem Projet de loi an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Rapporteur Claude Haagen. Als éischte Riedner ass den Här Léon Gloden agedroen. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden (CSV).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt dem Här Rapporteur e Merci fir säin ausféierleche Schrëftlechen a mëndleche Rapport.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Léon Gloden (CSV).** - Fräi Konkurrenz ass eng vun de fennëf grouse Fräiheeten am Traité vu Roum. D'Grënnungspäpp vun Europa ware sech bewusst, datt en ekonomesch Europa nëmme Succès hätt, wann nientend fräier Zirkulation vu Gidder, Persounen, Services a Kapital och d'fräi Konkurrenz garantéiert wier. Dëst, fir d'Attraktivitéit vum Marché commun, haut dem Marché unique, ze stäerken.

Laang Zäit war d'Konkurrenzrecht hei zu Lëtzebuerg en Embryo. Kaum ee konnt eppes mat den Termen „Entente“ oder „Abus de position dominante“ ufänken. Et war ee sech net bewusst iwwert den Impakt vum Konkurrenzrecht. Et war och laang kee richteg Controlle do. Dobäi besteet an engem klengen Marché och de Risiko, datt ee bewusst oder onbewusst ganz séier d'Konkurrenzrecht violéiert huet.

D'Acteurs économiques begéien sech oft op verschidde Manifestationen, échangéieren hir Informatiounen, déi à première vue banal schéngen, schwätzen iwwer Präisser vun hire Produkter oder Services, hir Verkaufskonditionen, concertéieren sech informell. Dat ka schon duergoen, datt e Comportement tëschent Entreprises zum Beispill als Entente qualifizéiert gëtt.

An enger vun de groussen Affären am europäesche Konkurrenzrecht haten e puer Entreprises op engem Stéck vun engem Béierdeckel hiren Accord iwwer d'Upassung vu Präisser festgehalten. Da war duergang, fir datt se condemnéiert gi sinn.

Besonnenesch an engem klengen Marché kann et virkommen, datt eng Entreprise ganz séier eng Position dominante kritt. Wa se dann dovunner abuséiert, verstéist se géint d'Konkurrenzrecht. De Problem ass, datt hei zu Lëtzebuerg bal keng Statistike gefouert ginn iwwert d'Parts de marché vun den Entreprises an de verschidene Secteuren. Sou ass et schwéier fir eng Entreprise ze wëssen, ob se an enger Position dominante ass oder net.

D'Violation vum Konkurrenzrecht ass kee Kavaliersdelikt. D'Geldstrofen, déi kënnen infligéiert ginn, kënnen - fir dat ganz einfach ze soen - bis zu 10% vum Chiffre d'affaires mondial vun enger Entreprise sinn.

En éischte wichtige Schritt zu enger Prise de conscience vun der Wichtigkeet vun engem Konkurrenzrecht ass d'Gesetz vum 17. Mai 2004. Duerch dëst Gesetz sinn de Conseil de la concurrence an d'Inspection de la concurrence an d'Liewe geruff ginn. D'Gesetz vun 2004 hat haaptsächlech eng Approche punitive. Déi éischt Décision, wou Entrepris condemnéiert gi sinn, ass déi berühmte Plätterchersaffär beim Bau vom Palais de Justice. Hei hate verschidde Plätterchersfirmaen am Kader vun enger Appel d'offre eng Präisofsprooch gemaach. De Conseil huet eng Entente tëschent vereenzelte Plätterchersfirmaen zréckbehalen, an des Entente war net ze justifiéieren.

Mä d'Konkurrenzautoritéiten, ouni datt d'Gesetz vun 2004 dat expressis verbis virgesinn huet, hu schonns probéiert, d'Acteuren ze sensibiliséieren «en vue de promouvoir une véritable culture de concurrence», wéi et am aktuelle Projet de loi steet. Hir legal Moyenen dofir ware limitéiert. De Projet de loi, dee mer haut stëmmen, deen och weiderhi Strofe virgesäit, setzt och den Akzent op d'Mission, fir d'Entreprises ze sensibiliséieren.

De Conseil de la concurrence kritt en Droit d'autosaisine. E kann Enquêtes an de verschidene Secteure réaliséieren, en huet och en Droit consultatif an e kann d'Entreprises informéieren iwwert d'Interpretation vum Konkurrenzrecht.

Déi aner wesentlech Nouveautéit vum Projet de loi ass d'Fusion tëschent dem Conseil de la concurrence an der Inspection an eng eenzeg Autoritéit. Eng Séparation fonctionnelle ass garantéiert. Dëst ass och an aneren EU-Länner de Fall.

Iwwert dëse wesentlechen Aspekt ass vill geschriwwen ginn, an de Conseil d'État huet, sech baséierend op säin Avis iwwert d'2004-Gesetz, seng Bedenken ausgeschwat.

Ech sinn awer dovunner iwwerzeegt, datt d'Fusion tëschent dem Conseil an der Inspektion méi Effikasitéit bréngt, ouni datt ee fäerte muss, datt et zu enger Violation vun der Europäescher Mënscherechtskonvention kënnt.

Leider konnte mer net all Iddien an deemem neie Gesetz ëmsetzen. Wëschenswäert wier gewiescht, datt de Conseil och kéint Attestation négative op Ufro ginn. Dëst hätt zur Rechtsécherheet bäigedroen.

Et ass ganz kloer, datt nach vill Aarbecht am Kader vun der Sensibilisation muss gemaach ginn. D'ekonomesch Acteure mussen sech bewusst ginn, datt d'Konkurrenzrecht wichteg ass. De Respekt vum Konkurrenzrecht garantéiert fräi Konkurrenz, an d'Garantie vun enger fräier Konkurrenz ass och en Element vun der Kompetitivitéit vun deemem Land.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a ginn lech den Accord vun der CSV-Fraktion.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Gloden. Als nächste Riedner ass den Här Bauler agedroen. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

► **M. André Bauler (DP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt fir d'Éischt dem Claude Haagen Merci soe fir säin ausféierleche Bericht. Fir eis als DP ass et wichteg, datt déi national Gesetzgebung am Beräich vun der Konkurrenz et erlaabt, den Autoritéite genuch Moyenen ze ginn, fir datt d'Konsumenten beschtméiglech geschützt kënnen ginn.

Mir hunn haut hei mat engem Projet ze dinn, dee scho fir etlech Diskussione gesuergt huet. D'Konkurrenzautoritéite sollen ënner een Hut kommen, also an enger eenzeger Autoritéit matenee verschmolz ginn. Déi prozedural Regele solle vereinfacht an d'Aktionsmittel vun der Konkurrenzautoritéit sollen erweidert ginn.

Ech wëll drun erënneren, datt d'Handels- an d'Handwerkskummer sech fir eng effektiv Trennung vun den Scheidungs- an Instruktionsfunktionen ausgeschwat haten. Si hu sech och der Méiglechkeet opposéiert, datt sektoriell Enquêtes kënnen gemaach ginn op Basis vu Vermutungen, déi géifen unhuele loosse, datt d'Konkurrenz an engem bestëmmten Secteur net géif zefridde stellend spillen.

Si haten deemools gemengt, esou Untersuchungen dierften nëmmen am Kader vun der Inspektion vun enger bestëmmter Affär lancéiert ginn, nämlech dann, wann et genügend Indicien a konkret Elementer gëtt, déi zouloossen, drop ze schléissen, datt Entreprises déi gesetzlech Dispositionen violéiert hunn. Si hu fir e konstruktiven Dialog tëschent der Konkurrenzautoritéit an de Firmae plädéiert.

Mir wëssen och, datt de Statsrot ganz kritesch mat deemem Gesetzesprojet ëmgaangen ass. Et ass virunner ugeklungen a gesot ginn. Ech ginn elo net an d'Detailler vu sengem Avis an, wëll awer virun allem drop hiweisen, datt de Statsrot sech ganz reitend gewissen huet, fir d'Pouvoirs d'instruction et de décision an engem eenzegem Organ ze konzentréieren. E war also fir déi sougenannt „Séparation organique“.

En anere wesentleche Punkt, wou de Statsrot Opposition gemaach huet, ass a war deen, datt dat internt Règlement vun där neier Autoritéit seng Basis am Gesetz muss fannen an datt et duerch, esou wéi d'Verfassung et virgesäit, e groussherzoglecht Règlement sanktionéiert muss ginn.

E weidere Punkt, wou de Staatsrot sech immens gestéiert huet, ass dee vum Schafe vun enger onofhängeger administrativer Autoritéit, déi sougenannt AAI, e Konzept, sou de Statsrot, deen iwwerhaapt nach net an der Constitution verankert ass. Den Établissement public ass an der Constitution virgesinn, net awer d'Notioun vun der AAI. Den Artikel 108bis vun der Constitution autoriséiert just d'Kreation vun Établissements publics, déi eng juristesche Personalitéit hunn a vun deenen e Gesetz den Objet an d'Organisation regelt. D'Établissements publics verfüegen och iwwer eng finanziell an administrativ Autonomie.

D'Autorité administrative indépendante huet keng konstitutionell Basis, sou de Statsrot. Géif des Institutionen agefouert ginn, géif d'Gesetz déi konstitutionell Dispositionen iwwert de Koup geheien. An de Statsrot fiert weider - ech zitieren: «Comment alors une administration sans personnalité juridique pourra-t-elle être dispensée de la sanction de son règlement interne par règlement grand-ducal et cela notamment si ce règlement est appelé à être rendu opposable aux tiers?» En internt Règlement, dat iwwer e puer intern Organisationsfroen erausgeing, déi seng juristesche Struktur betreffen, misst obligatoresch d'Form vun engem groussherzogleche Règlement unhuelen.

Och wa mir als DP kënnen mat der Séparation fonctionnelle liewen, well et eng pragmatesch Approche ass, déi a villen aneren europäesche Länner applizéiert gëtt an déi zu administrativen Entscheedungen féiert, déi dem Double degré de contrôle juridictionnel ënnerworfen sinn, esou si beim Ausschaffe vun deemem Projet awer juristesche Malaisen opgedaucht.

Dat ass och dann d'Ursach, firwat mer eis an der Kommission an och haut beim Vote hei an der Chamber enthalen, well mer der Meenung sinn, datt mer Gesetzter stëmme sollen, déi ver-

fassungstechnesch einwandfräi sinn an och den Usproch hunn, keng juristesche Faillen opzeweisen.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Bauler. Als nächste Riedner ass den Här Kox agedroen. Här Kox, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Henri Kox (déi gréng).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, e Merci och hei dem Rapporteur fir déi ausféierlech Berichterstattung. Hien ass am Detail op déi sëllegen Aarbecht an der Kommission agaan. Et war jo, wéi de Virriedner och scho gesot huet, keen einfacht Gesetz, well et jo awer schlussendlech nach mat zwou Opposition-formellé vum Statsrot hei an d'Chamber kënnt.

Ech mengen, dass mer trotzdeem an der Chamber iwwert déi Joren eng gutt Aarbecht gemaach hunn. Och, wa mir méi kritesch och zu där Séparation fonctionnelle sinn, mengen ech awer, dass et wichteg ass, e Gesetz ze hunn, wat an der Praxis funktionéiert an dann och dobausse vis-à-vis vun de Produzenten oder de Betriber, awer och vum Konsument richtig ukënn.

Do, wou mir e Problem hunn, dat ass, wéi den Här Bauler dat och erwähnt huet, et ass net ganz glécklech, wa mer hei verfassungsrechtlech Problemer opwerfe mat engem Gesetz, wat - ech kann et net esou jugéieren, an och mir an der Fraktion konnten dat net am Endeffekt jugéieren inwiefern - Problemer do weiderhi schafft.

Mir hätte vläicht gesinn, dass een, och well mer souwiesou scho méi laang hei mat deem Gesetz amgaange sinn, mir hunn iwwer zwee Joer, oder wéi laang hu mer schlussendlech geschafft - ech hunn et elo net grad nogekuckt -, awer mer hu scho laang drü geschafft, sou dass et och op eng weider Ronn mam Statsrot net ukomm wär, fir ze versichen, déi Opposition-formellen ewechzekerien.

Dofir hu mir eis och an der Kommission enthalen gehat, well et wichteg wär fir eis, dass e Gesetz dobaussen och déi néideg juristesche Basis an och Sécherheet huet. Mir konnten dat net schlussendlech feststellen, dofir kann ech hei just eis Enthaltung zu deemem Gesetz bréngen.

Merci.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Kox. Als nächste Riedner ass den Här Henckes agedroen. Här Henckes, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Jacques-Yves Henckes (ADR).** - Merci, Här President. De Conseil d'État huet dräi Joer gebraucht, fir säin Avis ofzeginn, an da bedauere mer, wann ee muss e Gesetz, wat ganz komplex ass, zimlech séier duerchbaatschen.

Et muss een och festhalen, dass mir als Lëtzebuerger Land, als klengt Land, eng Autoritéit vun der Konkurrenz müssen opbauen, déi bal gläichwäerteg soll schaffen wéi déi vun de grouse Länner, a ganz oft sti mer da mat praktesche Schwierigkeiten do, wéi, wéi vill Personal ee soll hunn, wat d'Qualitéit si vum Officier de police judiciaire, wien dat maache soll. An da kënnt och nach d'Fro vun de Prozeduren.

Ech wëll an deene puer Minutten, déi mer zur Verfügung stinn, just op zwee Punkten agoen. Dat eent ass de Statut vun der Autorité de la concurrence. Ech mengen, de Conseil d'État seet mat Recht, datt mer an där ablécklecher Gesetzgebung just stoen hunn, datt en Établissement public nuren därerf gegrënnt ginn, wann en ënnert der Autoritéit vun engem Minister ass.

Dofir wollt ech froen, datt notament an der Chamber - an och eventuell op der Säit vun der Regierung -, also an der Chamber hirer Commission des Institutions sech sollt d'Fro gestallt ginn, ob een net sollt en Établissement sui generis en tant que tel virgesinn, formellement am Gesetz, fir ze erlaben, datt d'Chambre de Commerce, datt d'Chambre des Métiers, d'Chambre des Salariés an ähnlech Institutionen wéi hei d'Autorité de la concurrence, datt déi kéinte konform zu onser Gesetzgebung iwwert d'Établissements publics geschafte ginn.

Elo kann ee soen, dat heite wier eng Loi spéciale, mä et gesäit een awer, datt de Conseil d'État net onbedéngt déi Iddi do deelt, an dofir wier et gutt, wann hei um legislative Plang géif alles e bësse méi kloer gemaach ginn.

Déi zweet Problematik, déi de Conseil d'État mat Recht opgeworf huet, ass déi vum Règlement d'ordre intérieur, dat heescht, wéi déi ganz Prozeduren a Matière vun Enquête géint Violatione vum Konkurrenzrecht solle lafen. Do besteet elo e Règlement d'ordre intérieur, deen ass vun der Autoritéit indépendamment festgehalen ginn a kann a tout moment geännert ginn.

Do eleng gesäit een, wann dat Dispositiounen sinn, déi just nëmmen déi intern Organisatioun ugin, dann hunn ech domadder kee Problem. Mä ganz oft geet hei Rieds, zum Beispill am Kapitel 4, Artikel 22, datt Leit kënnen geruff ginn iwwer recommandéierte Brëif an datt déi da mussen an dee Conseil de la concurrence kommen - dat kënnen Zeie sinn. Mä et gëtt net gesot, ob se eng Sanktioun hunn, wat hire Rôle ass, wat hir Rechter sinn, wat se dierfen; a wa se net dohinnerkommen, geschitt och näischt. Do ass also en totale Flou artistique.

Da gëtt mat Recht drop higewisen, datt et nach - also ech mengen, um Internetsite vun der Autorité de la concurrence, mä et weess een et awer - zwee europäesch Reglementer gëtt, déi iwwert d'Prozedure sinn. Zwou Kommunikatiounen hunn ech fonnt an eng Ligne directrice.

Dann hu mer um nationale Niveau eng Referenz am Règlement d'ordre intérieur, mä ech huelen un, datt dat awer och d'application de droit ass, iwwert d'Gesetz vum 1. Dezember 1978 sur les procédures contentieuses an iwwert de Règlement vum 8. Juni 1979 fir all Autoritéiten, Établissements publics, déi ënnert déi Gesetzgebung do falen.

Mä d'Autorité de la concurrence huet awer méi Pouvoir wéi alleguerten déi aner Administratiounen oder wéi alleguerten déi aner Établissements publics, well si kënnen Perquisitiounen maache goen, si kënnen Saisië maache goen. Do ass also eng ganz Prozedur, déi an onsen Aen net an der Rei ass, wann déi just nuren iwwer e Règlement d'ordre intérieur geholl gëtt. Déi misst deelweis iwwert d'Gesetz, deelweis iwwer e Règlement grand-ducal geholl ginn. Dat ass net de Fall. An dofir wäert d'ADR sech och bei dësem Gesetzesprojekt enthalten.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Henckes. Als leschte Riedner ass den Här Hoffmann agedroen. Här Hoffmann, Dir hutt d'Wuert.

► **M. André Hoffmann** (déli Lénk).- Här President, an ech wäert mech och enthalten, awer net aus Grënn, déi mat dem Detail vum Gesetz ze dinn hunn, sondern mat dem Begrëff vun der Konkurrenz insgesamt. Ech hunn näischt dergéint, dass ee gesetzlech Regeln opstellt, fir ze verhënneren, dass um sougenannte fräie Maart an der Konkurrenz gefuddelt gëtt. An dat ass jo dat, wourëm et an dësem Gesetz eigentlech geet. Dat ass och net mäi Problem. Ech ginn och duerfir net an d'Detailer vum Gesetz an, ofgesinn dovunner, dass ech och d'Zäit net hunn.

Mäi Problem ass haaptsächlech deen - an ech bedauern e bëssen, dass mer an der Diskussioun do guer net driwwer geschwat hu bis elo -, wat fir e Stellwäert an enger Gesellschaft iwwerhaapt de Begrëff respektiv de Mechanismus vun der Konkurrenz kritt. Konkurrenz op engem Maart, dat ass op där enger Säit natierlech eppes ganz Banales an am Fong geholl och net Ëmstriddenes an dat gouf et och bal an all Gesellschaft.

Problematesch gëtt et, wann d'Konkurrenz zum quasi eenzege Prinzip oder groussen, dominerende Prinzip gëtt, deen e groussen Deel vun de gesellschaftleche Verhältnissen an e groussen Deel vun den zwëschemenschleche Beziëunge bestëmmen soll oder bestëmmt. An do si mer ukomm.

Den Edgar Morin, dat ass ee vun den interessantesten franséischen Denker am Moment - ee Saz vun deem aus sengem leschte Buch „La voie - Pour l'avenir de l'humanité“, dat, wat am Moment déi Dominanz vun der Konkurrenz an eiser Gesellschaft am beschte bezechent, dat ass dee Begrëff vun der Kompetitivitéit, un deem mir jo och hei ëmmer eis musse reiwen. Zitat: „La compétitivité est devenue la dérive perverse de la concurrence.“ An dat ass do, wou mer ukomm sinn.

Dat heescht, déi entscheidend gesellschaftlech Froen, net d'Detailfroen hei am Gesetz, awer déi entscheidend gesellschaftlech Froen, déi mer eigentlech hei missten diskutéieren an ëmmer erëm missten diskutéieren, dat sinn déi: Wat fir Beräicher sollt een aus der Logik vun der Konkurrenz eraushalen, aus soziale Grënn, aus kulturelle Grënn, aus wéi engen och ëmmer?

An zweetens: No wéi enge sozialen, kulturelle Regele sollt een de Beräich vun der Konkurrenz, deen dann nach bleift, encadréieren, fir hir destruktiv Wirkungen ze verhënneren?

Dat ass fir mech eigentlech eng entscheidend zivilisatoresch Fro, déi natierlech wäit iwwert d'Detailbestëmmungen vun dësem Gesetz ewechgeet, mä déi awer no der Kris eigentlech nach vill méi dréngend sech stellt wéi jee vir-drun.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Hoffmann. Elo kritt d'Wuert den Här Wirtschaftsminister Jeannot Krecké.

► **M. Jeannot Krecké**, *Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, och wann ech an dësem Projet net déiselwecht Unanimitéit scho bal erëmfanne wéi an deenen zwee vir-drun, wëll ech awer ausdrécklech net nëmmen dem Rapporteur, mä och de Leit an der Kommission Merci soe fir hir ganz grëndlech Aarbecht, déi awer hei gemaach ginn ass an engem Dossier, deen net einfach ass.

Ech verstinn och, dass een aus Prinzipiëfroe gesellschaftlecher Natur mam Prinzip vun der Konkurrenz e Problem huet. Dat kann ech duerchaus verstoen. Mä ech gleewen net, dass et hei de Moment ass an d'Plaz ass, fir dat ausbegeg ze diskutéieren.

Mir hunn et hei mat enger Autoritéit ze dinn, déi sengerzäit 2004 agesat gi war, kuerz virun de Wahlen. Deemools, wëll ech nach eng Kéier drun erënneren, ass dee Projet och eragereecht gi mat der Iddi, dass déi zwou Autoritéiten nëmmen an enger wieren. An deemools huet de Conseil d'État sech gewiert dergéint mat der Argumentatioun vun dem Procola-Uerteel. An ech hat d'Impressioun, de Conseil d'État ännert ganz oft seng Meenung an der Interpretation vun eenzelne Saachen, mä en ännert se net hei an dësem Domän, well ech mengen, dass en hei net richtig läit.

Wann een elo op eemol dat eenzeg Land ass, wat nach déi Zweedeelung do misst hunn, da muss ee sech spëtstens dann awer Froe stellen, wann ee seet, dass dat e Problem fir d'Menscherechtskonventionen kéint sinn. Do hunn ech dann awer e Problem mat all deenen aneren Natiounen, déi et nach hei an Europa gëtt an déi net just Banannerepublike sinn an awer e System hunn, deen eben net eng Zweedeelung virgesäit.

Wéi ech dat do 2004 virfonnt hunn, war d'Mise en place nach net gemaach. D'Mise en place ass geschitt. Déi war net einfach, well net vun Ufank un effektiv d'Zuel vun de Leit, déi déi Autoritéit duerstellen, deemtsprechend och virgesi war. Dat heescht, dat war e laange Wee.

Spëtstens 2006 hunn ech gesinn, dass déi Zweedeelung zu villen Diskussiounen innerhalb der Autoritéit selwer gefouert huet, déi eis net weiderbruecht hunn. Zäit, déi een duerchaus hätt kënnen besser notzen. An ech war mer dunn och eens gi mat deene Leit, déi och haut nach un der Spëtzt vun deem Conseil sinn, a mat där Experienz, déi mer do gemaach hunn, dass ee wirklech deen anere Wee erëm sollt goen a probéieren, d'Kräften ze bündelen.

Wann een net d'Méiglechkeet huet, dat esou auszestafféieren, da geet et scho guer net an d'Effikassitéit, fir, loosse mer soen, ënnerschiddleche Meenungen, déi do kéinten opkommen, e bëssen aus dem Wee ze goen. Dat bréngt och mat sech, dass een hei en anere Wee muss goen.

Ech wëll och drop hiweisen, dass mat där heiter Dispositioun de Wirtschaftsminister e ganze Koup vu senger Prärogativen opgëtt, déi en awer huet! D'Inspektioun ënnersteet em an déi gëtt en elo ganz op. Hie gëtt also am Fong geholl seng direkt Autoritéit of un eng Autoritéit, déi wuel vläicht besser - do sinn ech mat d'accord -, vläicht besser gewiescht wier, wann een en Établissement public oder eppes Ähnlech hätt kënnen doraus maachen.

Mä ech hat kuerz vir-drun d'Erfahrung gemaach mam ILNAS. Wann et nu wirklech eng Administratioun gëtt, déi en Établissement public hätt misse ginn, dann ass et den ILNAS! Ech hunn dat an där Form och als Projet erabruucht. Et ass mer gesot ginn, et ass onméiglech, mat der Situatioun, déi mer virfannen, an den Accorden, déi mer mat der CGFP huelen, fir am Moment Établissement-publicen ze maachen, an ech sinn higaangen an ech hunn aus dem ILNAS erëm eng Administratioun gemaach. Mä ech wëll lech drun erënneren, déi éischt Mouture vum Text, deen Avant-projet, deen huet virgesinn, dass et sollt en Établissement public ginn. An eigentlech sinn ech och haut nach der Meenung, dass dat eng besser Situatioun gewiescht wier.

Mä da kënnt Der awer liicht verstoen, dass, wann ech hei elo Ëmännerunge proposéieren an der Fro vun der Konkurrenz, ech net deeselwechte Wee nach eng Kéier ginn, well ech weess, dass ech ëmgedréit ginn, well säitdeem huet do nach net ganz vill geännert. Jiddefalls ass dat mir net zu Oüere komm.

Ech kann eng ganz Rei Kritike verstoen, déi haut komm sinn. Wat ech net ka verstoen, dat ass, wann ee seet, dass mer dat „duerchbaatschen“. Also, wann ech e Projet de loi depoenéieren hei 2007, an dann op eemol 2011 komme mer zur Konkursioun, dass et vläicht awer Zäit wier - oder ech sinn zumindest zur Konkursioun komm, dass et Zäit wier -, fir elo en Text dem Parlament virzeschloen, an da muss ebe jiddweree seng Responsabilitéit huelen, da kann ee schwiereg vun „Duerchbaatschen“ schwätzen, wéi gesot, wann deen Text

vun 2007 ass.

Ech sinn, wéi gesot, mat enger Rei Kritike wuel d'accord, mä iergendwa mussen déi Diskussiounen och en Enn hunn. An iergendwa muss een där Autoritéit och d'Gefill ginn, dass se elo eng seriö Basis huet, op där se ka schaffen.

Ech weess och, dass dat hei net fir d'Lescht ass, wou dat héicht Haus hei wahrscheinlech iwwert d'Konkurrenzrecht wäert schwätzen. Et sinn eng ganz Rei Domänen, déi sinn nach guer net virgesinn an deem heite Gesetz. Dat war och 2004 net de Fall. A wann ech richtig verstanen hunn, ware jo och Leit do, déi gesot hunn: „Loosse mer se elo net ze vill zoutippen! Wa se scho Schwieregkeeten hunn haut an der Aart a Weis, wéi se sech entwéckelt hunn, well se net esou mat Leit ausstafféiert sinn, wéi et misst sinn, da kommt, mir iwwerlueden d'Kar och elo net!“

Duerfir hu mer och eng Rei Iddien, déi wuel an anere Länner schonn ëmgemat sinn, hei nach net ëmgemat. Duerfir mengen ech och, dass dee Cadre légal fir déi Autoritéit doudsicher nach eng Kéier muss iwwerkuckt ginn.

Haut soen ech: „Et gëtt Zäit, dass mer zur Ofstëmmung kommen.“ Et deet mer leed, dass eng Rei Fraktiounen sech enthalten. Ech verstinn awer eng Rei Kritiken och dovunner. Mä verstitt mech och: Iergendwa muss een zur Konkursioun kommen! An et kann een net säit 2007 nëmmen diskutéieren.

Wéi gesot, et ass e groussen Tamtam och an der Press ee Moment gewiescht, wat d'Menscherechtskonventionen ugeet. Also, da schleefe mer awer 26 anere Länner virun d'Menscherechtsgericht! D'Kommissioun... Also, ech muss soen, et ass e bëssen héich gegräff gewiescht, dat Ganzt, well mir waren nach déi Eenzeg quasi, déi op déi do Aart a Weis fonctionnéiert hunn. An anere Länner ass dat scho längst geännert.

Duerfir erhoffen ech mer e bësse méi Effikassitéit, e bësse méi Harmonie an der Virgehensart a -weis. An, wéi gesot, de Wirtschaftsminister hëlt sech hei e gudden Deel vu senger Responsabilitéiten an Autoritéiten ewech. Mä ech si frou, wa mer dee Projet hei kënnen stëmmen, dann ebe mat der Majoritéit, an der Hoffnung, dass de Conseil d'État awer vläicht trotzdeem zur Asicht kënnt, dass ee kéint zrëckkommen op eng initial Meenung an d'Dispens trotzdeem ginn.

Ech soen lech Merci.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Wirtschaftsminister. Domadder wär d'Diskussioun ofgeschloss, a mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 5816 ass ugeholl mat 39 Jo-Stëmmen an 20 Enthaltungen.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi n°5816 est adopté par 39 voix pour et 21 abstentions.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank (par Mme Nancy Arendt), MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Jean-Paul Schaaf), MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Lucien Thiel, Robert Weber (par M. Lucien Clement), Lucien Weiler (par M. Lucien Thiel), Raymond Weydert et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Scheuer), Mme Claudia Dall'Agnol (par M. Ben Fayot), M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Roger Negri), MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par M. Fernand Diederich), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Marc Angel).

Se sont abstenus: MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helming (par M. Xavier Bettel), Claude Meisch (par M. Fernand Etgen), Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Félix Braz), François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschter;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. André Hoffmann.

Wëllt ee seng Enthaltung begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Als leschte Punkt vun eise heitegen Ordre du jour hu mer eng Konsultatiounsdebatt iwwert de Klimapak. D'Riedezäit ass hei nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: den Här Oberweis, den Här Berger, den Här Negri, den Här Gira, den Här Colombero an den Här Hoffmann. Elo kritt als Éischten d'Wuert den delegéierten Nohaltegkeetsminister, den Här Marco Schank.

4. Débat de consultation sur le «Paquet climat»

Exposé

► **M. Marco Schank**, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures*.- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, d'Regierungserklärung vun 2009 huet am Kontext Klimaschutz dräi gréisser Engagementer virgesinn: éischtens, en zweeten Aktiounsplang fir d'Erofsetze vun den CO₂-Emissiounen; zweetens, en nationale Plang fir d'Upassung un de Klimawandel, dee mer och mussen op Bréissel kommunizéieren; an drëtzens, de Pacte climat, dee mer wëlle mat de Gemengen ofschléissen.

De 26. Februar d'lescht Joer huet de Regierungsrot de Partenariat fir Ëmwelt a Klima beoptraagt, fir sech am Fong der Viraarbecht vun deenen dräi Engagementer unzuhuelen ënner der Koordination vun dem Departement Ëmwelt vum MDDI. Deeselwechte Moment hu mer och zrëckbehalen, datt d'Chamber an dee ganze Prozess agebonne gëtt.

Eisen Débat vun haut soll dann den Diskussiounen, déi elo zënter iwwer engem Joer am Partenariat gelaf sinn, eng zousätzlech Dynamik ginn. Ech erwaarde mer nei Iddien, Recommendationatiounen vun deene verschiddene Bänken, fir dann och zousätzlech, wa mer deen nächste Groupe de pilotage hu vum Partenariat, och kënnen dat Ganzt nach ze verbessern. D'Referenz fir eis Diskussioun vun haut ass dee sougenannte „Paquet climat“, wéi mer en och als Ministère viru Kuerzem virgestallt hunn.

E Merci vun dëser Plaz aus un all déi, déi gehollef hunn, an deem Partenariat iwwer e Joer laang schaffen. Dat war net ëmmer esou einfach. Wann een eng Plattform huet, wou Gemengen-, Salariats-, Patronatsvertreider, dann d'ONGen an de Ministère sech zesummefannen, dann ass dat net evident. Wann een och nach soll e Konsens sichen a fannen am Kontext vun neie Klimaschutzmesuren, dann ass dat net einfach. Mä et huet awer fonctionnéiert. Ech soen herno nach e Wuert dozou.

D'Sujete waren: Stadentwécklung, Mobilitéit, Energie, Ekotechnologien, Biodiversitéit, de Bësch, d'Waasser an d'Landwirtschaft, an e fënnefte Grupp, deen op Wonsch vun den ONGE bäikoum, fir iwwer international Problemer am Kontext vun Klimaschutz ze diskutéieren. Dat huet deem Ganzen eng Dimension ginn, déi eigentlech ganz sënnvoll war, och wann net op all Fro do eng Äntwert fonnt ginn ass.

Mir gesinn déi Aarbechten eigentlech als Ufank. Et komme selbstverständlech nach weider Diskussiounen an deem Kontext, mä et geet elo drëm, wa mer esou wäit sinn, fir entsprechend Gesetzter ze maachen, ëmzënnern, Reglementer, Sensibiliséierungsaktiounen, nei Chantieren, finanziell Ënnerstëtzungen a villes méi ze konkretiséieren.

Mir wäerten och weiderhin d'Chamber an dee Prozess abannen, well ech mengen, datt déi Froen, déi sech hei stellen, vun enger esou grousser Relevanz sinn, déi am Fong d'Zukunft vun eise Land och hypothéquiere kënnen, wat de Klimawandel ass, wat d'Erofgoe vun der Biodiversitéit ass, datt dëst Haus déi richtig Plaz ass, fir och weider d'Diskussioun ze féieren.

De Claude Wiseler an ech, mir hunn am Fong véier Froen ausgemaach, fir den Débat vun haut ze strukturéieren. Éischtens, wat fir engen Eerausforderung mussen mer eis stellen? Wat fir ee Bilan kënnen mer zéien aus deem éischten Aktiounsplang, fir den CO₂ erofzesetzen? Wat kënnen d'Regierung respektiv de Ministère vum MDDI an anerer maachen? A wéi geet et weider mam Partenariat?

Beim Klimaschutz heescht et net méi an net manner, wéi datt mer mussen Spillregele vun der Weltcommunautéit fir d'21. Jorhonnert fixéieren. Déi Aart a Weis, ze wunnen an ze schaffen, ze produzéieren an ze konsuméieren, an eis Mobilitéit mussen mer fundamental anescht maachen, wa mer de Klimawandel wëllen ofwenden oder zumindest de Klimawandel